

Verslag van de informatiebijeenkomst woonbootbewoners Cruquiuskade

**Projectbureau Schoonschip d.d. 2 december 2009
Stayokay Amsterdam Zeeburg, Timorplein 21, te Amsterdam**

Aanwezig:

- Van Projectbureau Schoonschip: Henny van Gellekom (projectleider) en Marleen Hulshoff (projectsecretaris)
 - Puls Pompen, schouwbedrijf
 - Bewoners
-

1. Opening

Henny van Gellekom heet de aanwezigen welkom en stelt de bij het project betrokken mensen voor. Voor de bewoners van de Cruquiuskade is één informatiebijeenkomst georganiseerd na het houden van de schouw. Van de bijeenkomst wordt een kort verslag gemaakt, waarin ook zoveel mogelijk antwoord gegeven wordt op de gestelde vragen. De vragen worden naar onderwerp gegroepeerd.

2. Projectbureau Schoonschip

Projectbureau Schoonschip komt voort uit een samenwerking tussen Rijkswaterstaat Noord-Holland (RWS) en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), dat in deze vertegenwoordigd wordt door Waternet. Het samenwerkingsproject heeft als doel de lozingen vanuit woonboten op het oppervlaktewater te doen (laten) beëindigen en de woonboten te laten aansluiten op de riolering. Het projectbureau is mede in het leven geroepen om de bewoners hierbij te ondersteunen middels voorlichting, het uitvoeren van een schouw aan boord etc.

Projectbureau Schoonschip is bereikbaar:

- Via telefoonnummer 020-5850 550 (telefoondienst); of
- Per e-mail: info@projectbureauschoonschip.nl.

Veel informatie is te vinden op de website: www.projectbureauschoonschip.nl

3. Wettelijk kader

Op grond van het *Lozingenbesluit huishoudelijk afvalwater* van 1997, diende het lozen van huishoudelijk afvalwater op oppervlaktewater per 1 januari 2005 beëindigd te zijn. Het is niet mogelijk gebleken deze datum op alle fronten te halen. Mede met het oog op de bijzondere situatie die zich voordoet voor woonbootbewoners, is per 1 januari 2008 het *Besluit lozing afvalwater huishoudens* van kracht geworden¹. Dit besluit maakt een tijdelijke ontheffing van het lozingenverbod mogelijk indien er een concreet plan van aanpak met een duidelijke tijdslijm is.

¹ Gepubliceerd in Staatsblad 468, 2007, te lezen via www.overheid.nl

In de Gemeente Amsterdam is, afhankelijk van het gebied, AGV of RWS het bevoegd gezag. AGV is het bevoegd gezag dat verantwoordelijk is voor de kwaliteit van het oppervlaktewater in de gebieden waar de in dit betreffende projectgebied (Centrum I) aangeschreven woonboten zich bevinden.

De gemeente heeft de zorgplicht voor het transport van het afvalwater (lees: de aanleg van riolering). De lozer moet zijn binnenhuisriolering op orde hebben en kunnen aansluiten op het riool als deze binnen 40 meter van een lozingspunt ligt.

Bestaat er een situatie waarin de wetgeving niet op mij van toepassing zou zijn?

Het Besluit lozing afvalwater huishoudens geldt voor alle lozingsobjecten, waaronder de woonboten in Nederland.

Bestaat er geen redelijkheidsprincipe op grond waarvan bezwaar gemaakt kan worden?

Bij de totstandkoming van de huidige wetgeving, het Besluit uit 1997 en 2008 is reeds een dergelijke redelijkheidstoets gedaan. Het wordt als redelijk beschouwd te eisen dat er een einde dient te komen aan het lozen op oppervlaktewater; zeker als er riolering binnen 40 meter aangelegd is. Wel is hierbij aandacht besteed aan de door de bewoner te maken kosten. Voor zover deze kosten aanwijsbaar hoger zijn dan bijvoorbeeld de bewoners op de wal, dient nagegaan te worden in hoeverre de woonbootbewoner niet (gedeeltelijk) voor deze hogere kosten gecompenseerd moet worden. De oppervlaktewaterbeheerders AGV en RWS hebben geconcludeerd dat de kosten voor aansluiting op het riool in de regel hoger zijn voor woonbootbewoners dan voor bewoners op de wal en daarom is een subsidieregeling in het leven geroepen.

Als ik een gerechtelijke procedure start, hoef ik dan niet aan te sluiten voordat er een uitspraak is?

U moet dan naast het indienen van bezwaar of beroep een zogenaamde voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank. Alleen het indienen van bezwaar of beroep heeft geen schorsende werking.

Is een gerechtelijke uitspraak vervolgens ook van toepassing op andere woonbootbewoners?

Een uitspraak geldt per geval, indien dezelfde argumenten echter door andere woonbootbewoners ook kunnen worden aangedragen zal er sprake zijn van jurisprudentie bij volgende geschillen en zal hiermee rekening gehouden (moeten) worden.

Is er bij het maken van de wetgeving wel rekening gehouden met woonboten?

Ja, het Besluit lozing afvalwater dat per 1 januari 2008 van kracht is komt voort uit de problematiek die bij het lozingenbesluit Wvo aan het licht was gekomen met betrekking tot het stoppen met lozen op oppervlaktewater door woonboten per 1 januari 2005: mits er een planmatige aanpak bestaat kan er een tijdelijke ontheffing van het Besluit verleend worden.

4. Uit te voeren werkzaamheden

De werkzaamheden zijn te onderscheiden in:

A. uit te voeren door de lozer:

- aan boord: leidingen centraliseren
- plaatsen pomp en maken wanddoorvoer
- aanbrengen verbindingsslang tussen pomp en walaansluiting

B. uit te voeren door de gemeente:

- aanleg riolering tot aan de wal
- realisatie individueel aansluitpunt in de kademuur per woonark

In Amsterdam is besloten dat de aanleg van de riolering wordt gerealiseerd in combinatie met andere werkzaamheden van het stadsdeel in het betreffende gebied. Dit betekent dat het mogelijk is dat woonboten in de buurt nog niet zijn benaderd door Projectbureau Schoonschip.

Waternet heeft, in opdracht van de gemeente, een aansluitpunt (63 mm, uitwendig) gemaakt waarop u kunt aansluiten op de riolering. Elk aansluitpunt is voorzien van een afsluitkraan en een terugslagklep.

Kan het water ook teruglopen in de woonboot?

In de aansluitput zit een afsluiter met keerklep om het risico hierop te verminderen. De pompinstallatie dient ook voorzien te worden van een afsluiter met keerklep zodat u over een dubbele beveiliging beschikt om te voorkomen dat bij storing vuil water in de boot kan komen. Regelmatig onderhoud vermindert deze kans ook aanzienlijk. Vet en andere verontreiniging dienen hierbij verwijderd te worden.

5. Pompinstallatie

Omdat de gemeente gebruik maakt van een vrij vervalleiding wordt uitgegaan van een pomp met een vrije doorlaat. Een versnijdende pomp is in de regel niet nodig en bovendien luidruchtiger en kostbaarder. In het Programma van Eisen staan de eisen vermeld, waaraan de boordvoorziening (pomp, wanddoorvoer, verbindingsslang etc.) tot aan de aansluiting op het riool moet voldoen.

Via artikelen op de website en in de nieuwsbrief beschrijft het projectbureau ook ervaringen van bewoners met hun pompinstallatie.

Via de website van het projectbureau is een lijst met leveranciers en installateurs van pompen beschikbaar, maar het staat bewoners vrij een andere leverancier of installateur te kiezen.

In maart 2010 verwacht het projectbureau een informatiebijeenkomst te organiseren voor woonbootbewoners in Amsterdam Oost/ Watergraafsmere en Zuideramstel waarbij meerdere installateurs en leveranciers aanwezig zullen zijn met presentatiemateriaal op het gebied van vuilwaterpompen. Bewoners van de Cruquiuskade zullen te zijner tijd op de hoogte worden gebracht van de tijd en de locatie van deze bijeenkomst.

Ik zou graag meer informatie m.b.t. ervaringen van andere bewoners ontvangen. Kunnen wij contact opnemen met bewoners die al een installatie hebben aangeschaft of bestaat er zo iets als een platform via internet?

Handhaving van het Besluit lozing afvalwater huishoudens voor de eerst voorgelichte projectgebieden is sinds 1 september en 1 oktober 2009 gestart waardoor de ervaringen pas relatief korte tijd gedeeld worden via de nieuwsbrief. Er wordt tot op heden geen gebruik gemaakt van een platform op de site van het projectbureau. Projectbureau Schoonschip zal verdere mogelijkheden voor uitwisselen van ervaringen nader bestuderen.

Loop ik geen risico als tijdens een periode van strenge vorst de stroom uitvalt?

Een deugdelijke pompinstallatie beschikt over een overstort (bijvoorbeeld via de ontluichtingsleiding). Bij stroomuitval kan dan toch gebruik gemaakt worden van het sanitair. De kans op bevriezing van de leidingen aan boord is zeer gering omdat huishoudelijk afvalwater in de regel warm is en het systeem normaalgesproken goed geïsoleerd is.

6. Schouw aan boord

Bewoners van de Cruquiuskade hebben voor deze informatiebijeenkomst de mogelijkheid gekregen een (door het projectbureau betaalde) individuele schouw aan boord te laten uitvoeren. De schouw kan dienen ter ondersteuning van het aanvragen van offertes bij pompenleveranciers en – installateurs. Voor de aanleg van de boordvoorziening hoeft geen gebruik gemaakt te worden van het bedrijf dat de schouw aan heeft uitgevoerd. De schouw kan eventueel dienen ter ondersteuning van de subsidieaanvraag, hoewel dit niet noodzakelijk is wanneer u een verklaring van “deugdelijkheid” van de installatie bij de subsidieaanvraag bijvoegt. Gedetailleerde informatie hierover kunt u terugvinden in de Subsidieregeling Riolering woonboten van AGV en het aanvraagformulier, beiden beschikbaar via onze site onder het kopje ‘subsidie’.

Van de 21 woonboten aan de Cruquiuskade zijn er 10 geschouwd in oktober/ november.

Is het mogelijk alsnog een schouw van een bestaande installatie te laten uitvoeren?

Ja, ter controle op een reeds geïnstalleerde boordvoorziening kunt u (mits op zeer korte termijn) een schouw aanvragen. Wanneer de installatie door een erkend installateur is uitgevoerd is een verklaring van “deugdelijkheid” van de installateur ook toereikend ter ondersteuning van de subsidieaanvraag.

7. Subsidie

Zowel AGV als RWS NH hebben besloten subsidie te verstrekken voor een deel van de kosten. Dit besluit houdt mede verband met het feit dat de kosten voor de aansluiting bij een woonboot door de specifieke situatie in het algemeen hoger zijn dan de kosten voor een gemiddelde huisaansluiting op de vaste wal. Door de subsidieregeling worden woonbootbewoners tegemoet gekomen in deze hogere kosten. De subsidieregeling van AGV kent een maximum subsidiebedrag van € 1.250 per woonboot. De subsidiabele kosten worden in de regeling duidelijk aangegeven.

Een kennis heeft zijn pomp van de gemeente gekregen, kan dat in Amsterdam niet?

De gemeente Amsterdam vergoedt de kosten tot en met het aansluitpunt in de kademuur, de kosten voor de boordvoorziening zijn voor de bewoners. De oppervlaktewaterbeheerder komt tegemoet in deze kosten met de subsidieregeling.

Klopt het dat de gemeente Amsterdam in de jaren '90 een kans heeft laten schieten om meer subsidie beschikbaar te hebben voor het aanleggen van riolering bij woonboten tot binnen in de woonboot?

In de jaren '90 is gebruik gemaakt van een landelijke subsidieregeling om een aantal woonboten in Amsterdam, o.a. het IJsbaanpad, te voorzien van een volledige rioolaansluiting. Er is toen gekozen voor een aantal projectgebieden in Amsterdam en het beschikbare subsidiegeld was beperkt.

Krijg ik altijd 1250 euro via de subsidieregeling uitgekeerd?

Mits aangetoond kan worden dat de kosten meer dan € 1250,- bedragen en aan alle andere eisen is voldaan, wordt het volledige subsidiebedrag uitgekeerd.

Als ik de pomp zelf installeer, krijg ik dan ook kosten vergoed die ik misschien niet allemaal kan aantonen?

Wanneer een redelijke kostenberekening kan worden overlegd is dit eventueel mogelijk in overleg met de subsidieverstrekker (Waternet). Dit geldt ook voor woonboten waar de kosten voor de pomp en installatie in de nieuwbouw van de woonboot zijn opgenomen.

8. Planning en Handhaving

AGV en RWS NH zijn gehouden tot bestuursrechtelijke handhaving van de bepalingen uit het *Besluit lozing afvalwater huishoudens*.

AGV/ Waternet is het bevoegd gezag voor het oppervlaktewater in het betreffende projectgebied aan de Cruquiuskade in Amsterdam. De projecttermijn van twaalf maanden die voor realisatie van een aansluiting op de riolering in dit gebied wordt vastgesteld start in december 2009 en loopt tot en met 30 november 2010. Dit is fase 2 van het project. Bewoners die geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid te schouwen aan boord, kunnen dit gegeven niet opvoeren als argument om buiten de gestelde termijn te vallen. Na 30 november 2010 zal Waternet als handhaver van het *Besluit lozing afvalwater huishoudens* optreden.

De datum waarop er in het projectgebied Cruquiuskade niet meer geloosd mag worden op oppervlaktewater is daarmee door het project vastgesteld op 1 december 2010. Op deze datum gaat het handhavingstraject in. U ontvangt hierover ook een officiële brief van de afdeling Handhaving van de oppervlaktewaterbeheerder: AGV/Waternet. In de praktijk betekent dit dat er eerst een dwangsom wordt opgelegd van € 15.000,- verdeeld over 5 termijnen, die eventueel gevolgd wordt door een gerechtelijke procedure.

Wat gebeurt er als ik niets doe?

Als u tot 1 december 2010 niets onderneemt ten behoeve van het stoppen met lozen op oppervlaktewater, zult u na de controle van de handhavers van AGV een brief ontvangen met een voornemen tot dwangsom. In dit voornemen wordt een begunstigingstermijn genoemd tijdens welke u alsnog voorzieningen kunt treffen om aan de in het Besluit lozing afvalwater genoemde eisen te voldoen.

Bij onvoorziene omstandigheden die leiden tot eventuele vertraging van de aanleg van de boordvoorziening kunnen de handhavers per geval, indien er een gegronde rede voor een verzoek tot uitstel is, de uitvoeringstermijn aanpassen.

Hoe wordt er gehandhaafd?

Wanneer een bewoner subsidie heeft aangevraagd middels het aanvraagformulier geeft hij toestemming aan de afdeling Handhaving dit aan boord te komen controleren. Met behulp van meetapparatuur kan worden nagegaan of er geloosd wordt op het oppervlaktewater. Handhavers mogen (bij vermoeden van strafbaar feit) in overleg met het Openbaar Ministerie binnenkomen met bevel tot binnentreding. In het algemeen wordt er echter van uitgegaan dat – wanneer men niet aangesloten is op het riool, maar bijvoorbeeld wel op de waterleiding – er nog steeds op oppervlaktewater wordt geloosd.

Als ik een lozingspunt heb dat heel lastig samen te voegen is met de overige lozingspunten naar het aansluitpunt, moet ik dan nog steeds alle afvalwater op de riolering lozen?

Formeel gezien moeten alle lozingspunten gecentraliseerd worden om te lozen op de stadsriolering. Als blijkt dat er grote aanpassingen gemaakt moeten worden die extreem hoge kosten met zich meebrengen adviseert het projectbureau de bewoners de oppervlaktewaterbeheerder (AGV) aan te schrijven met een verzoek tot (gedeeltelijke) ontheffing. Er bestaat geen beleid voor dit soort ontheffingen, ieder geval zal afzonderlijk worden beoordeeld. Een eventuele ontheffing is altijd gebonden aan een vastgestelde termijn.

Overige vragen

Ik heb gehoord dat er geen ecologisch voordeel is van het stoppen met lozen op oppervlaktewater.

Het projectbureau zal in de volgende nieuwsbrief de ecologische achtergrond van de waterkwaliteit bespreken naar aanleiding van een artikel dat onlangs in *Het Parool* verscheen met betrekking tot de visstand in de Amsterdamse grachten.

9. Tot slot

Met dank aan de aanwezigen en de afspraak dat de bewoners een verslag van de bijeenkomst toegestuurd krijgen, sluit Henny van Gellekom de bijeenkomst af.